

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o P 003277 13 Gž
Brčko, 20.01.2014. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od sudija Kovačević Maide kao predsjednika vijeća, Lucić Josipe i Gligorević Ruže, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužiteljice M. R. iz B., koju zastupa punomoćnik O. Č., advokat iz B., protiv tuženog Z. S. iz B., koga zastupa punomoćnik V. J., advokat iz B., radi prestanka uznemiravanja, odlučujući o žalbi tuženog izjavljenoj protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o P 003277 08 P od 20.04.2012. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 20.01.2014. godine, donio je slijedeću

P R E S U D U

Žalba tuženog Z. S. iz B. se UVAŽAVA i presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o P 003277 08 P od 20.04.2012. godine PREINAČAVA tako što se tužiteljica ODBIJA sa tužbenim zahtjevom koji glasi:

„Tuženi je dužan da prestane sa uznemiravanjem tužitelje u korištenju kp. br. 1683, upisane u Popisni list br. ... k.o. B. 2, na kojoj parceli se nalazi stambena i pomoćna zgrada tužilje u naselju G. u B., ulica ..., tako što će ukloniti stoku koju nezakonito drži u svojoj štali u ulici ..., te tako spriječiti izlivanje otpadnih voda i đubriva, te nastanak buke iz štale tuženog, u roku od 15 dana po pravosnažnosti presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja na teret tuženog.“

Tužiteljica se obvezuje da tuženom naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 700,00 KM u roku od 30 dana od dana prijema ove presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o P 003277 08 P od 20.04.2012. godine (u daljem tekstu prvostepena presuda) odlučeno je kako slijedi:

„Usvaja se tužbeni zahtjev tužilje koji glasi:

„Tuženi je dužan da prestane sa uznemiravanjem tužitelje u korištenju kp. br. 1683, upisane u Popisni list br. ... k.o. B. 2, na kojoj parceli se nalazi stambena i pomoćna zgrada tužilje u naselju G. u B., ulica ..., tako što će ukloniti stoku koju nezakonito drži u svojoj štali u ulici ..., te tako spriječiti izlivanje otpadnih voda i đubriva, te nastanak buke iz štale tuženog, u roku od 15 dana po pravosnažnosti presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja na teret tuženog.“

Obavezuje se tuženi da naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 1.275,00 KM, sve u roku od 15 dana po pravosnažnosti presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.“

Protiv te presude, tuženi Z. S. iz B. (u daljem tekstu tuženi) je blagovremeno izjavio žalbu zbog povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava u bitnom navodeći da je prvostepeni sud iz utvrđenih činjenica u postupku izveo pogrešan zaključak da tuženi bespravno uznemirava tužiteljicu u vršenju njenih vlasničkih prava. Predlaže da se žalba uvaži, prvostepena presuda preinači i obveže tužiteljica da mu nadoknadi troškove parničnog postupka opredijeljenih u prvostepenom postupku i troškove za sastav žalbe u iznosu od 100,00 KM.

Tužiteljica M. R. iz B. (u daljem tekstu tužiteljica) nije odgovorila na žalbu tuženog.

Nakon što je ispitaio prvostepenu presudu u smislu odredbe člana 330. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (“Službeni glasnik Brčko distrikta BiH” broj 8/09 i 52/10, u daljem tekstu Zakon o parničnom postupku), ovaj sud je ocijenio da je žalba potpuna i osnovana, te je odlučio kao u izreci ove presude iz razloga koji slijede:

Predmet ove parnice je tužiteljicin zahtjev da sud naloži tuženom da je prestane uznemiravati u vršenju njenih vlasničkih prava.

Za osnov svoje tužbe navodi da je vlasnik parcele broj. 1683, upisane u Popisni list broj ... k.o. B. 2, naselje G. u B., ulica ..., na kojoj parceli se nalazi stambena i pomoćna zgrada koja je u neposrednoj blizini nekretnina tuženog označenih kao k.č. br. 1681 okućnica njiva V klase od 851 m², k.č. br. 1682 stambeno poslovna zgrada od 116 m², pomoćna zgrada od 128 m², pomoćna

zgrada od 7 m², pomoćna zgrada od 10 m², pomoćna zgrada – garaža od 113 m², dvorište od 500 m² i njiva V klase od 301 m², upisane u Popisni list ... k.o. B. 2, da je u donjem dijelu svoje parcele tuženi napravio štalu u kojoj drži stoku i iz koje se izlijevaju otpadne vode i đubrivo, zbog čega je prisiljena neprekidno trpjeti uznemiravanje zbog izlivanja otpadnih voda i đubriva, te nesnosan smrad i buku koja dolazi iz štale tuženog i da zbog stalnog uznemiravanja koje na taj način trpi nije u mogućnosti nesmetano koristiti svoju parcelu zbog čega trpi i štetu, pa stoga u ovom postupku traži da sud naloži tuženom da je prestane uznemiravati u korištenju njenih nekretnina.

Tuženi se suprostavio tužbenom zahtjevu navodima da je poljoprivrednik, da posjeduje dvije krave koje drži u posebno izgrađenom i veoma uređenom objektu udaljenom 28,50 m od stambenog objekta tužiteljice, te da pored svoje štale ima iskopanu i betoniranu jamu propisno pokrivenu, na kojoj postoji poklopac, kroz koji redovno odvozi đubrivo i osoku.

Polazeći od činjeničnih tvrdnji tužiteljice na kojima je utemeljen njen zahtjev i činjeničnih tvrdnji i argumenata kojima se tuženi suprotstavio tužbenom zahtjevu i pozivajući se na rezultate rasprave (dokaze koji su trebali potvrditi njihove zahtjeve i navode):

da je tužiteljica vlasnik parcele broj 1683 upisane u Popisni list broj ... k.o. B. 2, u naselju G. u B. ulica ..., na kojoj se nalazi stambena i pomoćna zgrada, sada, bez zakonskog osnova prenamijenjena u stambeni objekat,

da se u neposrednoj blizini njene parcele nalaze parcele tuženog broj 1681 i broj 1682 upisane u Popisni list broj ... k.o. B. 2, na kojoj se nalaze stambene i pomoćne zgrade sve upisane u isti popisni list,

da se tuženi bavi poljoprivredom, da posjeduje dvije krave koje drži u posebno izgrađenom i uređenom objektu udaljenom preko 28,5 metara od stambenog objekta tužiteljice,

da je objekat sa stokom (štala tuženog) od pomoćnog objekta tužiteljice udaljen 7,5 metara,

da je komunalni inspektor N. S. prilikom kontrole izlazila na lice mjesta i tada ustanovila da tuženi ispunjava uvjete za držanje stoke prema Zakonu o komunalnim djelatnostima, jer ima izgrađen objekat u kome se drži stoka, koji je udaljen najmanje 20 metara od stambenog objekta tužiteljice i ima izgrađenu jamu za stajnjak sa poklopcem, a tada je uputila stranke (tužiteljicu) da je neophodno da izvrši legalizaciju pomoćnog objekta, koji je prenamijenjen u

objekat za stanovanje, da bi se isti mogao smatrati stambenim objektom, nakon čega će komunalna inspekcija moći tražiti od tuženog ukidanje držanja stoke,

da je nakon toga komunalni inspektor donijela zaključak o obustavi postupka, budući da nije propisano kolika mora biti udaljenost štale i jame od pomoćnog objekta, nego samo od stambenog objekta, a štala tuženog od stambenog objekta tužiteljice je sukladno propisima udaljena više od 20 metara,

da je S. S., sudski vještak iz oblasti zaštite na radu, protupožarne zaštite i zaštite životne okoline u svom nalazu i mišljenju od 25.05.2010. godine naveo da se sa konkretnih udaljenosti štale od objekata tužiteljice (28,5 metara od stambenog objekta i 7,5 metara od pomoćnog objekta tužiteljice) mogu izazvati nepoželjni mirisi manjeg ili većeg intenziteta na oba objekta, te da je moguća i stalna pojava nosenog broja muha, kao i da, iako je tuženi izgradio betonsko ograđeno spremište za prikupljanje stajnjaka i osoke, da je isto izgrađeno na nepravilan način i da se nepravilno koristi (zajedno se nalazi čvrsta i tečna faza), te da je članom 236. Zakona o komunalnim djelatnostima navedeno da je u granicama užeg urbanog područja Brčkog zabranjeno držanje životinja, ali da nijedan drugi član tog zakona ne kaže da je u granicama šireg urbanog područja dozvoljeno držanje životinja,

prvostepeni sud je zaključio da činjenica postojanja uznemiravanja zavisi od toga da li uznemiravanje na terenu faktički postoji, a obzirom da sin tužiteljice živi u pomoćnom objektu koji je od štale tuženog udaljen samo 7,5 metara i da tuženi nije ispunio uvjete propisane Zakonom o komunalnim djelatnostima, jer njegova štala nije udaljena 20 metara od objekata u kojima živi obitelj tužiteljice (njen sin), pa je pozivom na odredbu člana 47. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, odredbe članova 236. i 239. Zakona o komunalnim djelatnostima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, odredbe člana 64. Zakona o zaštiti životne sredine Brčko distrikta Bosne i Hercegovine ("Sl. glasnik BD BiH" broj 24/04, 1/05, 19/07 i 9/09), te odredbe člana 23. Prostornog plana Brčko distrikta BiH od 2007. – 2017. godine, sudio tako što je naložio tuženom da prestane uznemiravati tužiteljicu u vršenju njenih vlasničkih prava pod prijetnjom prinudnog izvršenja, te ga je obvezao i da joj naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 1.275,00 KM.

Odluka prvostepenog suda nije pravilna.

Naime, sa stanovišta pravilne primjene odredbi Zakona o vlasništvu, Zakona o komunalnim djelatnostima, Zakona o zaštiti životne sredine Zakona o inspekcijama Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko

distrikta BiH“, broj 24/08, 25/08 i 20/13) i Prostornog plana Brčko distrikta Bosne i Hercegovine po kojima se tužbeni zahtjev raspravlja i prosuđuje u prvostepenoj presudi utvrđene relevantne činjenice i okolnosti, kako ih u suštini prikazuju obje strane, nisu dostatne za utvrđenje i zaključak o osnovanosti postavljanog tužbenog zahtjeva.

Jer, uznemiravanje vlasništva (na bilo koji način pa i imisijama) se prosuđuje primjenom odredbi Zakona o vlasništvu, pri čemu je na tužiteljici da dokaže da je njeno vlasništvo uznemireno, te da ju je uznemirio tuženi (ona ne mora dokazivati bespravnost čina koji ju uznemirava), a tvrdi li tuženi (kao u konkretnom slučaju) da ima pravo poduzimati ono što uznemirava vlasnika stvari (tužiteljicu) na njemu je da dokaže da ima subjektivno pravo koje mu daje ovlaštenje, dok se bespravno postupanje u konkretnom slučaju prosuđuje primjenom odredbi Zakona o komunalnim djelatnostima, Zakona o inspekcijama i Zakona o zaštiti životne sredine.

Prvostepeni sud je temeljem provedenih dokaza pravilno utvrdio da je tužiteljica vlasnik parcele broj 1683, upisane u Popisni list broj ... k.o. B. 2 i da je indirektnim imisijama koje dolaze sa parcele tuženog smetana u vršenju svojih vlasničkih prava.

Međutim, prvostepeni sud je također utvrdio i da se tuženi bavi poljoprivrednom proizvodnjom u naselju G. (dio Distrikta u kojem je suglasno odredbi člana 236. Zakona o komunalnim djelatnostima dozvoljeno držanje stoke) i da je štala tuženog udaljena 28,5 metara od stambenog objekta tužiteljice (što je u skladu sa normativima iz navedene odredbe), da ima izgrađenu jamu za osoku i đubrivo koja je pokrivena (sukladno članu 239. istog Zakona) i da se đubrivo i osoka redovno odvozi, odnosno utvrdio je da je nekretnina smetana imisijama koje dolaze s druge nekretnine (nekretnine tuženog), a posljedica su djelatnosti za koju postoji dopuštenje suglasno zakonskoj regulativi iz te oblasti.

U takvoj činjeničnoj i pravnoj situaciji, sukladno važećim zakonskim propisima, pogrešna je konstatacija prvostepenog suda da činjenica postojanja uznemiravanja zavisi od toga da li uznemiravanje na terenu faktički postoji, kao i zaključak da je štala tuženog udaljena od pomoćnog objekta tužiteljice u kojem sada živi njen sin samo 7,5 metara, te da je to suprotno odredbi člana 236. Zakona o komunalnim djelatnostima.

Inače, glede neposrednih imisija može se zahtijevati da uznemiravanje prouzročeno neposrednim imisijama prestane, da se nadoknadi pretrpljena šteta i provedba svrhovitih mjera radi sprečavanja imisija, ali ako imisije nisu rezultat bespravnog postupanja, tada se smatra da postoji posebna pravna

osnova zbog koje će se te imisije morati trpjeti, a zaštita je osigurana naknadom štete nanesene imisijama i zahtjevom za poduzimanje prikladnih mjera da se ubuduće spriječe prekomjerne imisije.

Međutim, kako je tužiteljica od suda zahtijevala presudu kojom će naložiti tuženom da prestane sa uznemiravanjem i to na način što će ukloniti stoku koju, kako tvrdi, na nezakonit drži u svojoj štali u ulici ..., tako je opredijelila zahtjev na prestanak uznemiravanja, a kod činjenice da je u prvostepenom postupku utvrđeno da tuženi sukladno važećoj zakonskoj regulativi drži stoku u tom dijelu D., a stajnjak i osoku odlaže u propisno izgrađenu jamu sa poklopcem (kako je komunalni inspektor u zaključku o obustavi postupka navela), to nije ispunjen uvjet "bespravno uznemiravanje".

Ovo stoga što je prema činjeničnom stanju utvrđenom u prvostepenom postupku temeljem pruženih dokaza, osim što je tužiteljica dokazala da je vlasnik stvari (nekretnine) i da je ometana od strane tuženog u vršenju svojih vlasničkih prava, tuženi također dokazao da sukladno važećim zakonskim propisima njegovo postupanje nije bespravno.

Prema tome, kako za osnovanost zahtjeva za prestanak uznemiravanja nije dovoljan sam čin uznemiravanja, već je neophodna i bespravnost takvog postupanja, odnosno negatorijskoj tužbi ima mjesta samo protiv onih uznemiravanja vlasnika u izvršavanju njegovih ovlasti na njegovoj stvari, koja su učinjena bespravno, dakle onih uznemiravanja na koja onaj koji ih je učinio nije bio ovlašten niti svojim subjektivnim pravom, niti zakonskim ograničenjem vlasnikova prava, a na što sve i tuženi u žalbi ukazuje pobijajući prvostepenu presudu zbog pogrešne primjene materijalnog prava koju konkretizira u pogrešnoj primjeni odredbe člana 239. Zakona o komunalnim djelatnostima i odredbe člana 42. Zakona o inspekcijama Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj 24/08, 25/08 i 20/13), radi čega je valjalo uvažavanjem njegove žalbe kao osnovane, a na osnovu činjeničnog stanja utvrđenog u prvostepenom postupku zbog pogrešne primjene materijalnog prava na osnovu člana 338. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine prvostepenu presudu preinačiti i odlučiti kao u izreci ove presude.

Obzirom da je prvostepena presuda preinačena tako što je tužiteljica odbijena sa tužbenim zahtjevom, dakle, tužiteljica je izgubila parnicu, a kako je tuženi blagovremeno stavio određen i opredijeljen zahtjev za naknadu troškova (član 129. ZPP-a), tužiteljica je u skladu sa odredbom člana 119. ZPP-a obvezana da mu naknadi parnične troškove u ukupnom iznosu od 700,00 KM. Troškovi se odnose na trošak za rad advokata i to za sastav odgovora na tužbu u iznosu od 100,00 KM (50 bodova x 2,00 KM = 100,00 KM), za zastupanje na 5

održanih ročišta u ukupnom iznosu od 500,00 KM (50 bodova x 2,00 KM =100,00 KM x 5 ročišta =500,00 KM) i za sastav žalbe u iznosu od 100,00 KM (kako je i opredijeljeno u žalbi), koji su dosuđeni u skladu sa Tarifnim brojem 2 Advokatske tarife o nagradama i naknadi troška za rad advokata RS od 18.12.1999. godine

Na osnovu svega izloženog odlučeno je kao u izreci presude.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Maida Kovačević